

ANTONI BRUSI MIRABENT: IMPRESSOR REIAL, EDITOR DE PERIÒDICS I INTRODUCTOR DE LA LITOGRAFIA

Jaume Guillamet

Universitat Pompeu Fabra

Antoni Brusi Mirabent (Barcelona, 1775-1821) és una figura rellevant de la societat catalana dels primers decennis del segle XIX. El seu cognom ha quedat associat a la història del *Diario de Barcelona* –el periòdic més important de Catalunya i nom encara utilitzat per una publicació electrònica de l'Ajuntament, *diaridebarcelona.com*–, quin privilegi d'edició va rebre pels serveis prestats a la causa espanyola durant la Guerra de la Independència o Guerra del Francès, contra l'ocupació napoleònica.

L'obra de Brusi té un abast més ampli, com a impressor, editor d'altres periòdics i renovador de la impremta, amb la introducció a Espanya de la litografia. La seva figura té un gran relleu a Barcelona després de 1814, sota el restabliment de l'absolutisme, així com en els primers dos anys del Trienni Constitucional abans de la seva mort prematura, el 1821, a causa de la febre groga. El privilegi per a l'edició del diari li fou disputat legalment per altres impressors en tots dos règims.

Brusi fou el segon editor del *Diario de Barcelona* –descomptant l'administració francesa durant la guerra contra Napoleó– i l'origen d'una nissaga empresarial que es mantindria al capdavant del periòdic durant quatre generacions i cent deu anys (1814-1924). Brusi havia estat, durant la guerra, l'impressor itinerant de la gasetta oficial de la Junta Superior del Principat de Catalunya (principalment a Tarragona, Berga i Vic), així com editor d'un diari a Palma de Mallorca. Confirmat al final de la guerra com a editor del *Diario de Barcelona* davant d'altres sol·licitants i encarregat de la continuació de la gasetta oficial de Catalunya, Brusi obtingué el títol d'"*impressor de Cámara de S.M.*" i, més tard, va adaptar el diari al règim liberal del Trienni Constitucional, que acabà amb la situació de monopoli anterior.

Aquesta comunicació es proposa presentar, a partir de noves dades d'investigació, un estudi de la figura del primer Brusi, en els següents aspectes: *a)* la formació i desenvolupament de Casa Brusi, com a negoci de llibreria i impressió (1798-1821); *b)* l'obtenció del privilegi d'edició i impressió del *Diario de Barcelona*, pels seus mèrits al servei de les autoritats espanyoles contra la invasió napoleònica (1808-1814); *c)* la publicació d'altres periòdics a Tarragona, Palma de Mallorca, Berga(?), Vic i Barcelona; *d)* l'orientació informativa i política donada al diari durant els 8 anys de la seva gestió (1814-1821); *e)* la seva contribució a la millora de la impremta i a la introducció de la tipografia a Espanya; *f)* les relacions amb altres impressors i editors coetanis; *g)* els reconeixements obtinguts de les autoritats polítiques espanyoles, catalanes i barcelonines; i *h)* la situació de Casa Brusi i el *Diario de Barcelona* a la seva mort.

La investigació s'ha dut a terme amb l'estudi dels fons de la família Brusi i de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, de la col·lecció del *Diario de Barcelona* d'aquells anys i les dels altres diaris de l'època, així com de bibliografia especialitzada.

